

De campagne Debat over identiteit in verkiezingstijd

'Sommigen hebben een plan B: de achterdeur'

Waar Geert Wilders het sentiment van de boze witte man bespeelt, roert zich aan de andere kant van het politieke spectrum de boze bruine man. 'Ik ben hier geen logé.'

Marcel Wiegman
AMSTERDAM

Het zaaltje is klein, de belangen groot. In De Nieuwe Liefde zitten op een rijtje: de *angry young men* Ian van der Kooye (oprichter en strateeg van Artikel1) en Quinsy Gario (Zwarte Piet is racisme), en de oudgedienden Fenna Ulichki (stadsdeelbestuurder in West voor GroenLinks) en Ronnie Naftaniel (voormalig directeur van de Joodse belangenbehartiger Cidi).

Gespreksonderwerp van de avond in het centrum voor debat en bezinning: identiteit in verkiezingstijd, strategieën van minderheden.

Met andere woorden: wat doe je als in de verdomhoek terecht bent gekomen? Een partij oprichten van boze bruine mannen en vrouwen?

Waarom, vraagt Ulichki zich af, wordt hun onbehagen door de premier van het land eigenlijk afgedaan met de woorden 'Normaal. Doen'? Terwijl niemand zich afvraagt waarom het hele land op zoek is naar de sentimenten van de 'boze witte man'?

Ongemakkelijk gevoel

Ze kent ze uit haar omgeving: de mensen die met angst en beven 15 maart afwachten. Wat gaat er gebeuren als we straks met zijn allen wakker worden in het land van Geert Wilders? "Sommige mensen," zegt ze, "spreken al over een plan B: de achterdeur. Het is de komende weken erop of eronder."

Maar een partij als Denk of Artikel 1?

Volgens Quinsy Gario staat het land te springen om een zwarte vrouw als fractievoorzitter

→ **Fenna Ulichki, Ronnie Naftaniel, Ian van der Kooye en Quinsy Gario (vlnr).** FOTO MAARTEN BRANTE

Tof wijf, denkt Ulichki als ze Sylvana Simons hoort. Dappere vrouw. Maar als ze mannen als Tunahan Kuzu van Denk op televisie uitsluitend hoort praten over de belangen van Turken en Marokkanen, bekruipt haar 'een ongemakkelijk gevoel'.

Hoe zal ze dat eens vriendelijk formuleren? Ulichki: "Ik vind dat, eeh, populistisch."

Tegen het zere been van Van der Kooye, met zijn Artikel1 afsplitsing van de afsplitsing Denk, al mogen we dat van hem zo niet noemen. Een voormalig teleurgestelde PvdA'er ook.

Zijn partij komt niet op voor één specifieke etnische groep, zegt hij ("Sylvana en ik zijn de enige Surinamers op de lijst"), maar voor de gelijkheid en emancipatie van alle mensen.

"Ik zie in de Kamer nauwelijks mensen die lijken op mij," zegt hij. "En als ik ze zie, zijn het mensen die door hun partij gedwongen worden een geassimileerd praatje te houden."

Hij heeft er genoeg van zich aan te passen aan 'de heersende norm van heteroseksuele blanke mannen van middelbare leeftijd'. Wie begrijpt in de politiek zijn pijn of doet daar in elk geval een serieuze poging toe?

De mensen zouden eens moeten begrijpen: "Ik ben hier geen logé."

Politiek van buitenaf

Gario houdt het eenvoudig. Ooit wilde hij zelf een politieke partij oprichten, maar dat mocht hij, na alle ophef rond zijn acties tegen Zwarte Piet, niet van zijn moeder. En daarom stemt hij straks op Simons van Artikel 1. Niet omdat hij het met haar eens is, maar gewoon: omdat het land volgens hem staat te springen om een zwarte vrouw als fractievoorzitter.

"En daarna zien we wel weer verder."

Naftaniel, senior van het gezelschap, hoort het hoofdschuddend aan. Politieke organisaties die zijn georganiseerd langs etnische lijnen zullen altijd marginaal blijven, zegt hij. "De politiek is veel beter van buitenaf te bereiken."

Heeft hij zelf jaren gedaan.

Zwarte Piet? "Quinsy Gario heeft met zijn actiegroep oneindig veel meer bereikt dan een partij in de Kamer met één of twee zetels ooit voor elkaar zal kunnen krijgen. Als je iets aan de kaak wilt stellen, moet je toegang zien te krijgen tot zo veel mogelijk partijen."

Marianne Thieme vervangt Geert Wilders in Carré

Nu Geert Wilders heeft afgezegd voor het Carrédebat, komt zijn plek beschikbaar voor Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren. Het debat, georganiseerd door RTL Nieuws, BNR en Elsevier, is op 5 maart. De PVV-leider gooide het bijtje erbij neer nadat RTL Nieuws een interview had gepubliceerd met zijn broer Paul, die kritiek op Geert niet schuwt. Walgelijk, vindt Wilders de publicatie van dat interview. Aan het debat doen nu behalve de PvdD ook VVD, CDA, PvdA, D66, SP, GroenLinks en 50PLUS mee. (ANP)

→ **Leden van de SP in Heerlen laten zien wat er met de leus 'Pak de macht' wordt bedoeld. Marianne Thieme en Kees van der Staaij wordt de mond gesnoerd met welgemikte tomaten.** FOTO MARCEL VAN HOORN/ANP

'De dagdromen van Jesse Klaver zijn nachtmerries voor de Nederlanders. Alles wat je koopt, wordt duurder. Je betaalt je straks ongans met zo'n grachtengordellinks programma'

CDA-leider Sybrand Buma, vanochtend in De Telegraaf

Alles over de Tweede Kamerverkiezingen → parool.nl/verkiezingen2017

'De democratie mag hier zichtbaarder zijn'

Wie doet het goed in de campagne, en wie niet? Deskundigen geven er hun mening over. Vandaag: Hans Hillen, oud-minister, oud-parlementariër en oud-journalist.

▲ Sociale media

"Mag ik ook iets zeggen over de journalistiek? De media hebben het moeilijk. Het is een groot probleem dat de campagne zich voor een belangrijk deel op de sociale media afspeelt. De traditionele media hebben geen goed beeld van wat er gebeurt, en wat dat betekent. Dat maakt de kans op taxatiefouten levensgroot." "Ik zie overal dingen gebeuren waar ik niets van begrijp. Kijk naar wat er nu in Duitsland gebeurt. Martin

Schulz van de SPD is bezig aan een opmars, zonder dat hij eigenlijk iets anders heeft gedaan dan zich kandidaat stellen. En Angela Merkel, die tot nog toe onaantastbaar was, moet van het ene op het andere moment vechten voor haar politieke leven." "Ik heb de komst van de opiniepeilers meegemaakt en later de komst van de spindoctors. Ik denk dat we nu grote behoefte hebben aan deskundigen die goed kunnen analyseren wat zich op de sociale media afspeelt, en wat de gevolgen daarvan zijn."

▼ PvdA

"Ik heb mij verbaasd over de aanval van de PvdA op GroenLinks. Ik begrijp de bedoeling, maar men greep in mijn ogen naar de verkeerde wapens. Ik denk dat de achterban van GroenLinks niet erg onder de indruk is van zo'n inhoudelijke, beetje verzuurde aanval op het programma. Als je die groep wilt bereiken, moet je met iets komen dat eigentijds en optimistisch is. Een leuk rapdeuntje, waarin je Klaver met de grond laat gelijkmaken."

"Het kan aan mij liggen, maar ik mis de campagnesfeer in het land. Op Aruba worden zelfs de auto's beschilderd in de kleuren van de favoriete partij. Dat is misschien het andere uiterste, maar ik vind dat de democratie hier zichtbaarder mag zijn." "Nee, met de debatten wil het ook niet vlotten, maar daar heb ik geen moeite mee. Debatten zijn erg overschat. Een campagne is slopend; ik kan mij voorstellen dat partijen hun energie in andere activiteiten steken." **Patrick Meershoek**